

16. Euroopa põhiseaduskohtute kongress
Viin, Austria
11.-15. mai 2014

Priit Pikamäe, Riigikohtu esimees
Mari-Liis Lipstok, Riigikohtu esimehe nõunik

11. kuni 15. maini 2014 kogunesid Austria pealinnas Viinis Euroopa põhiseaduskohtute esimehed, kohtunikud ja ametnikud 16. kongressile, mis toimub ühes Euroopa Nõukogu liikmesriigis iga kolme aasta tagant. Kogunemist korraldab Euroopa Nõukogu liikmesriikide põhiseaduskohtuid või sarnase pädevusega kohtuid koondav koostöökogu – Euroopa Konstitutsioonikohtute Konverents (*Conference of European Constitutional Courts*) (RK on täisliige 17. oktoobrist 2003. aastal). Lisaks põhiseaduskohtu esindajatele olid kohal Euroopa Kohtu ja EIK-i presidendid, Veneetsia Komisjoni esindajad, Aasia, Ladina-Ameerika ja Aafrika põhiseaduskohtuid koondavate katusorganisatsioonide delegatsioonid.

Traditsiooniliselt valis korraldav kohus kongressile peateema, mis sel korral oli põhiseaduskohtute ja rahvusvaheliste kohute koostöö. Ettevalmistavalt olid kõik kongressi liikmeks olevad kohtud vastanud teemakohasele küsimustikule, riikide raportid on kättesaadavad <http://www.confconstco.org/en/common/home.html> - võimalus on tutvuda nii raporti enda kui kokkuvõttega.

Kongressi käigus korraldati ka kaks kohtuesimeeste ümarlauda.

Kohtuesimeeste ümarlaudade teemad (kohal 37 riigi delegatsioonid):

- 1) PS kohtute kongressi liikmelisuse taotlustest arutati sisuliselt kahte – Hollandi ülemkohtu ja Kosovo põhiseaduskohtu oma. Maroko põhiseaduskohtu taotlus saabus liiga hilja, mistõttu seda hääletusele ei pandud.
 - a. Hollandi ülemkohus kui põhiseaduslikkuse järelevalve kohus võeti täisliikmeks
 - b. Kosovo taotlus ei saanud vaatleja staatuse saamiseks vajalikku 2/3 poolthäält – põhilised vastuargumendid tulenesid sellest, et mitmed EN riigid ei ole Kosovot riigina tunnustanud, ei ole ÜRO ega EN-i liige. Häälekamalt kõlasid Serbia vastuargumendid.
- 2) 16. kongressi ettekannete kokkuvõtted avaldatakse kirjalikult 2014. a lõpus.
- 3) Kinnitati esialgne korralduskulude jaotus, mis jagatakse osalenud kohute vahel lähtudes kongressil olnud kohtu esindate arvust. Esialgne kulu RK-le on 3600 eurot, lõpliku kulu kinnitab korraldaja paari kuu jooksul.
- 4) 17. Euroopa PS kohtute kongress on Gruusias, Batumis 2017. aastal.

Kongressi ettekanded ja arutelu oli jagatud kolme põhiteema vahel:

- 1) PS kohtud konstitutsiooniõiguse ja Euroopa õiguse piiril
- 2) PS kohtute koostoime, vastastikune mõjutamine (*interaction*)
- 3) Rahvusvaheliste kohtute ja põhiseaduskohtute dialoog